

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ
และการคูณจำนวนคละกับเศษส่วน
และการคูณเศษเกินกับเศษเกิน

ผู้สอน ครูอภาภรณ์ สุขสำราญ

ครูพงศธร รอดจินดา

การคูณจำนวนคูณละกับจำนวนคูณละ
และการคูณจำนวนคูณละกับเศษส่วน
และการคูณเศษเกินกับเศษเกิน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถหาผลคูณของ
จำนวนคละกับจำนวนคละ และหาผล
คูณของจำนวนคละกับเศษส่วน

ทบทวนการเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$2\frac{2}{9}$$

$$\frac{20}{9}$$

$$3\frac{3}{5}$$

$$\frac{18}{5}$$

$$3\frac{1}{8}$$

$$\frac{25}{8}$$

$$4\frac{2}{10}$$

$$\frac{42}{10}$$

ทบทวนการคูณเศษส่วนแท้กับเศษส่วนแท้

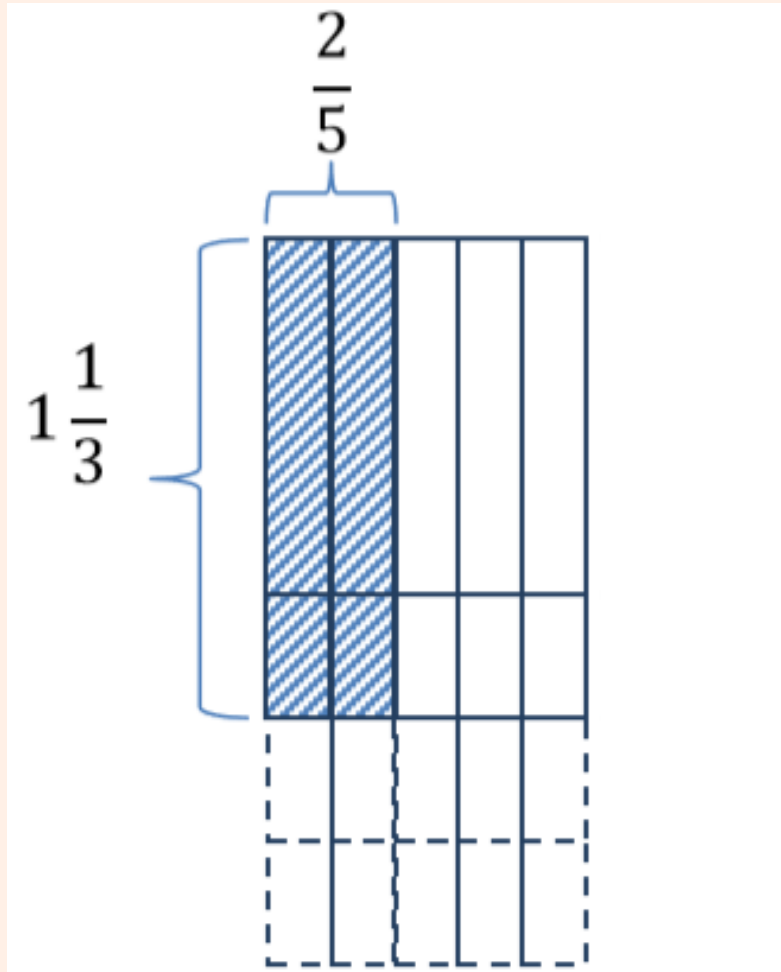
$$\frac{7}{9} \times \frac{3}{5} = \frac{7 \times \cancel{3}^1}{\cancel{9}_3 \times 5}$$
$$= \frac{7}{15}$$

การคูณเศษส่วนแท้กับเศษส่วนแท้
ทำได้โดยนำตัวเศษคูณกับตัวเศษ
และตัวส่วนคูณกับตัวส่วน

การคูณจำนวนคละกับเศษส่วน

จากภาพเขียนแสดงในรูปการคูณ
ได้อย่างไร

$$1\frac{1}{3} \times \frac{2}{5}$$

เขียนแสดงการคูณ $1\frac{1}{3} \times \frac{2}{5}$ โดยใช้การแจกแจงได้อย่างไร

$$\begin{aligned}1\frac{1}{3} \times \frac{2}{5} &= \left(1 + \frac{1}{3}\right) \times \frac{2}{5} \\&= \left(1 \times \frac{2}{5}\right) + \left(\frac{1}{3} \times \frac{2}{5}\right) \\&= \frac{1 \times 2}{5} + \frac{1 \times 2}{3 \times 5} \\&= \frac{2}{5} + \frac{2}{15}\end{aligned}$$

เขียนแสดงการคูณ $1\frac{1}{3} \times \frac{2}{5}$ โดยใช้การแจกแจงได้อย่างไร

$$= \frac{2 \times 3}{5 \times 3} + \frac{2}{15}$$

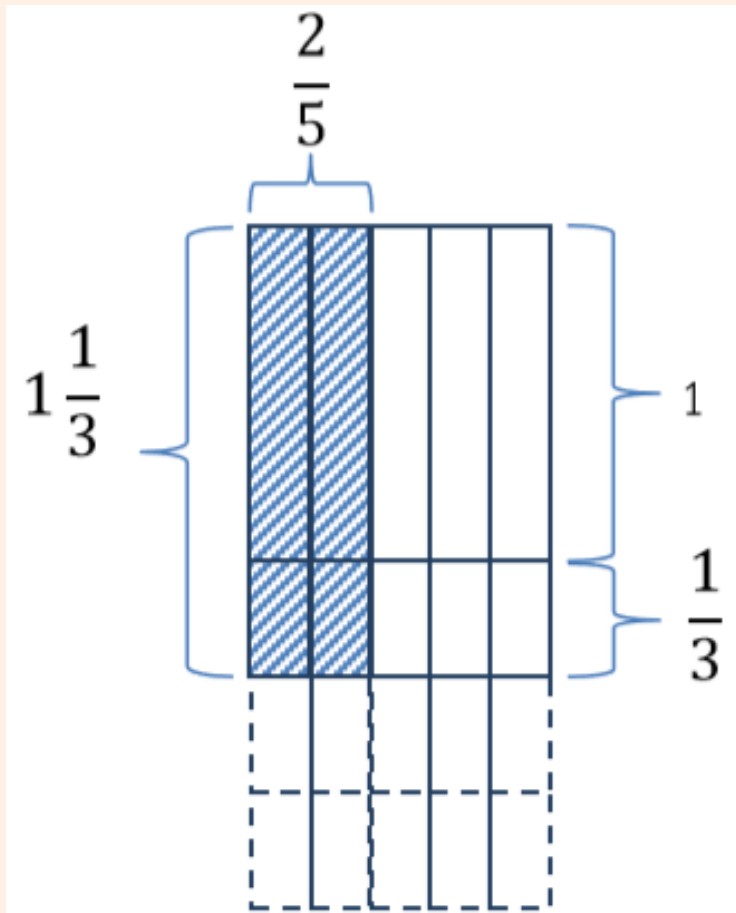
$$= \frac{6}{15} + \frac{2}{15}$$

$$= \frac{6+2}{15}$$

$$= \frac{8}{15}$$

การคูณจำนวนวนคละกับเศษส่วน

เขียน $1\frac{1}{3}$ ในรูปเศษเกินได้อย่างไร

$$\frac{4}{3}$$

แสดงวิธีหาผลคูณของ $1\frac{1}{3} \times \frac{2}{5}$ โดยเขียน $1\frac{1}{3}$ ในรูปเศษเกินได้อย่างไร

$$1\frac{1}{3} \times \frac{2}{5} = \frac{4}{3} \times \frac{2}{5}$$

$$= \frac{4 \times 2}{3 \times 5}$$

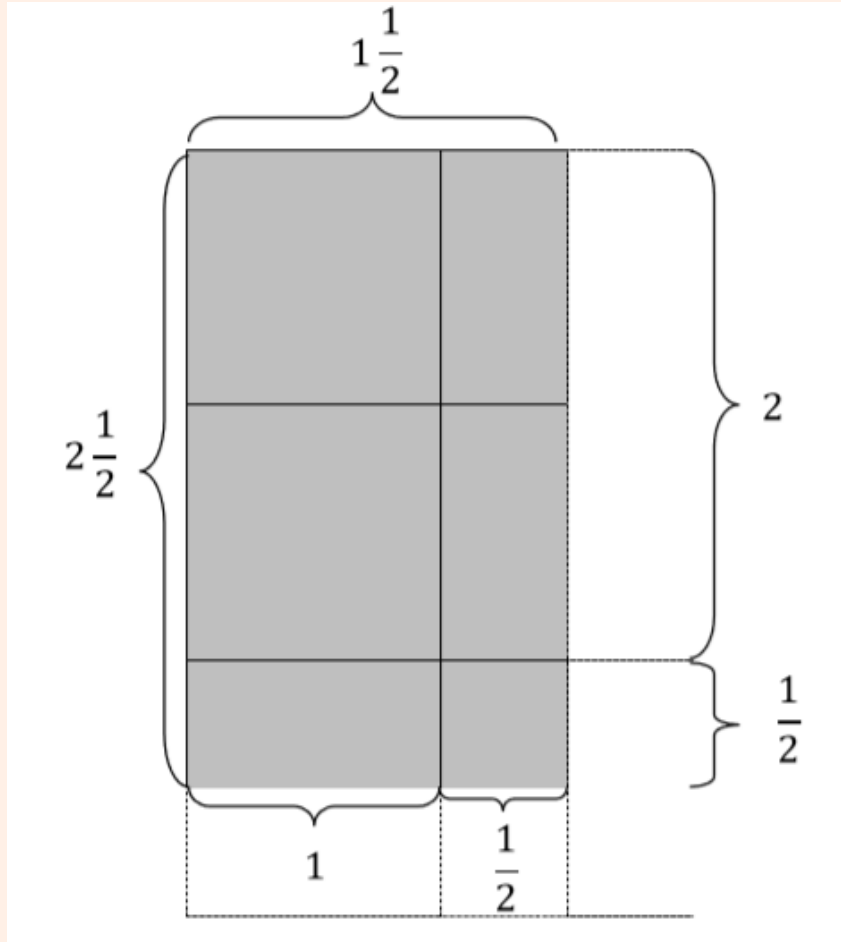
$$= \frac{8}{15}$$

การคูณจำนวนคูณกับเศษส่วนทำได้โดย
เขียนจำนวนคูณในรูปเศษเกิน
แล้วนำตัวเศษคูณกับตัวเศษ
และตัวส่วนคูณกับตัวส่วน

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

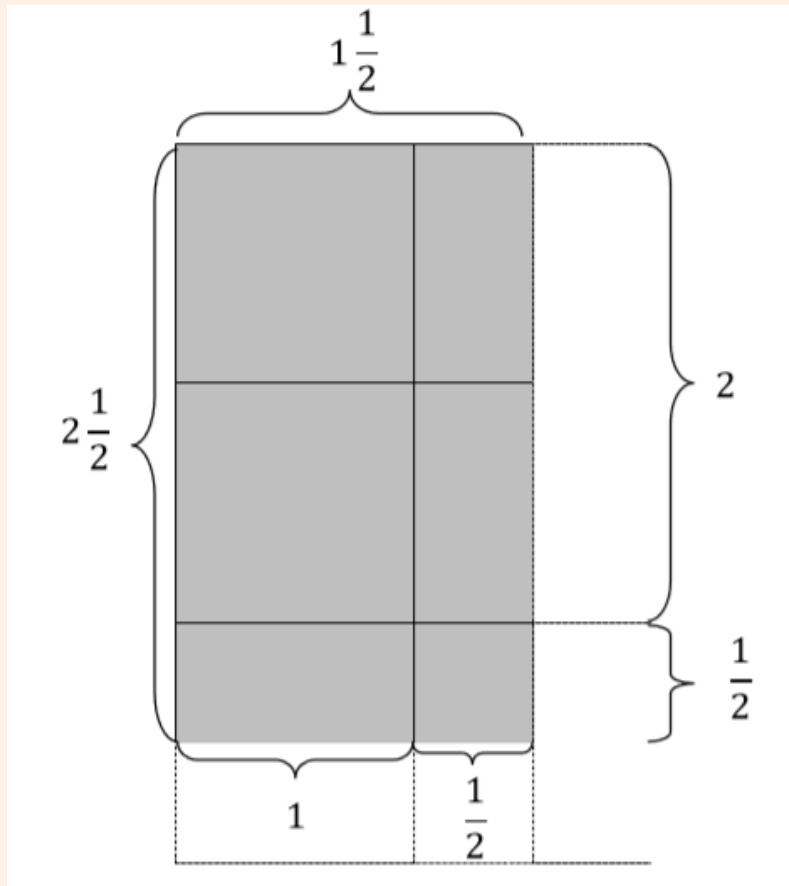

จากภาพเขียนแสดงใน
รูปการคูณได้อย่างไร

$$2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$$

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

เขียนแสดงการคูณ

$$2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$$

โดยใช้การแจกแจงได้อย่างไร

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

แบบที่ 1

$$2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2} = 2\frac{1}{2} \times (1 + \frac{1}{2})$$
$$= (2\frac{1}{2} \times 1) + (2\frac{1}{2} \times \frac{1}{2})$$

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

แบบที่ 2

$$2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2} = (2 + \frac{1}{2}) \times 1\frac{1}{2}$$
$$= (2 \times 1\frac{1}{2}) + (\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2})$$

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

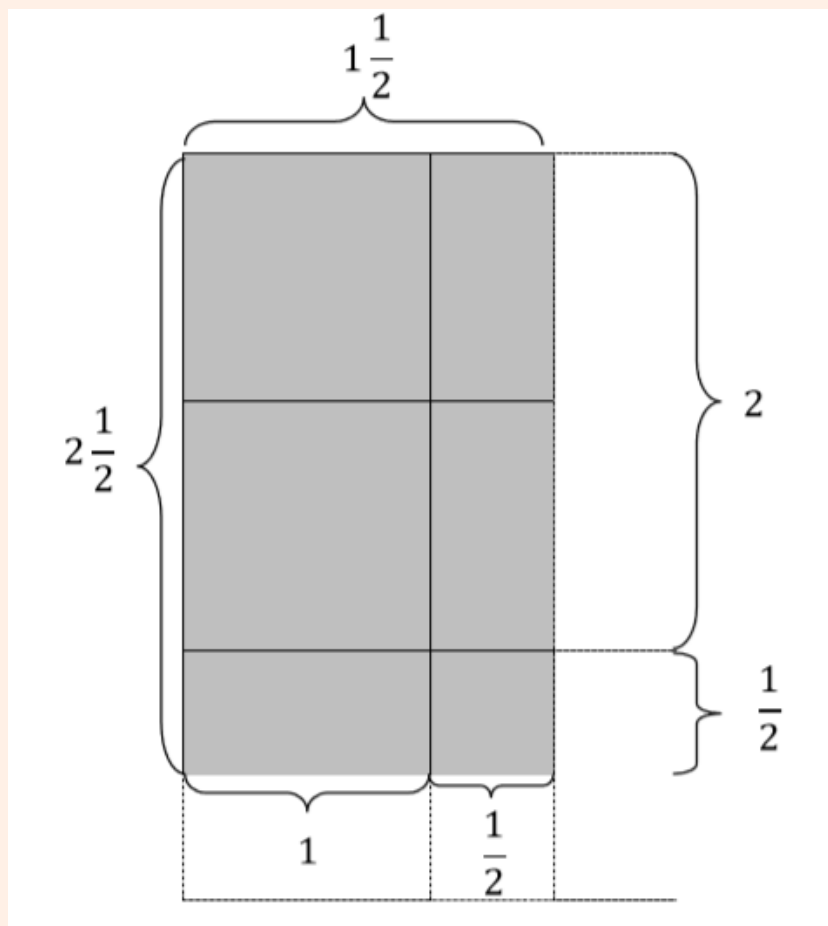
1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน เขียนแสดง $2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ ทั้ง 2 แบบ
2. ครูแจกกระดาษโปสเตอร์หรือ A4 ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น
3. ครูตรวจสอบความถูกต้อง
4. เมื่อกลุ่มใดแสดงวิธีหาผลคูณเสร็จ ให้นำมาติดบนกระดาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแสดงวิธีทำโจทย์(นอกเวลาเรียน)
2. นักเรียนแสดงวิธีหาผลคูณเสร็จนำมาติดบนกระดาน

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

เขียน $2\frac{1}{2}$ และ $1\frac{1}{2}$ ในรูปเศษเกิน
ได้อย่างไร

$$\frac{5}{2} \times \frac{3}{2}$$

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

แสดงวิธีหาผลคูณของ $2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$
โดยเขียน $2\frac{1}{2}$ และ $1\frac{1}{2}$ ในรูปเศษเกินได้อย่างไร

การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ

$$\begin{aligned}2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2} &= \frac{5}{2} \times \frac{3}{2} \\ &= \frac{5 \times 3}{2 \times 2} \\ &= \frac{15}{4} \\ &= 3\frac{3}{4}\end{aligned}$$

การคูณจำนวนคูณกับจำนวนคูณ
ทำได้โดยเขียนจำนวนคูณในรูปเศษเกิน
แล้วนำตัวเศษคูณกับตัวเศษ
และตัวส่วนคูณกับตัวส่วน

ตัวอย่าง $2\frac{2}{9} \times 3\frac{3}{5} = \square$

วิธีทำ $2\frac{2}{9} \times 3\frac{3}{5} = \frac{20}{9} \times \frac{18}{5}$
 $= \frac{20 \times 18}{9 \times 5}$
 $= 8$

ตอบ ๘

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 2 กลุ่มละเท่าๆกัน
2. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม
3. ให้นักเรียนกลุ่ม 1 ทำข้อที่ 1 และนักเรียนกลุ่ม 2 ทำข้อที่ 2
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเฉลยบนกระดาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแสดงวิธีทำโจทย์
2. นักเรียนแสดงวิธีหาผลคูณเสร็จนำมาติดบนกระดาน

1. หาผลคูณของ $4\frac{1}{6} \times \frac{9}{10}$

2. หาผลคูณของ $\frac{9}{10} \times 4\frac{1}{6}$

1. หาผลคูณของ $4\frac{1}{6} \times \frac{9}{10}$

วิธีทำ $4\frac{1}{6} \times \frac{9}{10} = \frac{25}{6} \times \frac{9}{10}$

$= \frac{5 \cancel{25} \times \cancel{9}^3}{\cancel{6}_2 \times \cancel{10}_2} = \frac{15}{4} = 3\frac{3}{4}$

ตอบ $3\frac{3}{4}$

2. หาผลคูณของ $\frac{9}{10} \times 4\frac{1}{6}$

วิธีทำ $\frac{9}{10} \times 4\frac{1}{6} = \frac{9}{10} \times \frac{25}{6}$

$$= \frac{\overset{3}{\cancel{9}} \times \overset{5}{\cancel{25}}}{\underset{2}{\cancel{10}} \times \underset{2}{\cancel{6}}}$$
$$= \frac{15}{4} = 3\frac{3}{4}$$

ตอบ $3\frac{3}{4}$

การคูณจำนวนคนละอาจทำได้โดย
เขียนจำนวนคนละในรูปเศษเกิน
แล้วหาผลคูณ

แบบฝึกหัด 1.15

แสดงวิธีหาผลคูณและตอบในรูปอย่างง่าย

1. $6\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{9}$

วิธีทำ

ตอบ

---

2. $\frac{32}{15} \times \frac{25}{6}$

วิธีทำ

ตอบ

---

3. $\frac{10}{25} \times 3\frac{3}{4}$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

4. $2\frac{2}{3} \times 1\frac{7}{9}$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอบ

.....

5. $3\frac{1}{5} \times \frac{25}{8}$

วิธีทำ

ตอบ

---

6. $5\frac{1}{10} \times 2\frac{6}{17}$

วิธีทำ

ตอบ

สรุปบทเรียน

การคูณจำนวนคละ อาจทำได้โดยเขียนจำนวน
คละในรูปเศษเกินแล้วหาผลคูณ โดยนำตัวเศษ
คูณกับตัวเศษและตัวส่วนคูณกับตัวส่วน

บทเรียนครั้งต่อไป

ส่วนกลับของเศษส่วน

สิ่งที่ต้องเตรียม

1.แบบฝึกหัด 1.16

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

